

Ofensate de polițiști doar fiindcă sunt de o altă orientare sexuală

Iana și Vica sunt din regiunea transnistreană. Tinerele vin deseori la Chișinău, însă, pentru prima oară li s-a întâmplat să fie ofensate, în plină de zi, de un colaborator de poliție, pe motiv că sunt de o altă orientare sexuală.

Iana povestește că, în una din zile, stăteau pe o bancă în parc, Vica, prietena ei, fiind culcată pe genunchii fetei. „Discutam despre examenele pe care le vom susține. Între timp, de noi s-au apropiat trei polițiști. Ne-au întrebat cum ne cheamă, ce vârstă avem și unde locuim. Apoi, ne-au întrebat dacă suntem îndrăgostite una de alta și dacă nu ne este rușine să promovăm un astfel de comportament ilegal”, își amintește Iana.

Vica spune că polițiștii i-ar fi spus că au fost chemați în parc de o bunică care își plimba nepoții și care nu suportase să le vadă pe tinere îmbrățișându-se. Iana menționează că polițiștii le-ar fi cerut pașapoartele și le-a spus să meargă la secția de poliție pentru a le întocmi procese verbale. Fetele au refuzat să-i însoțească, speriate au sunat la prieteni. „Nu știam ce să facem, polițiștii continuau să ne ofenseze, așa că am apelat la Centrul de Informații GENDERDOC-M și am cerut sfaturi. Iana le-a spus oamenilor legii că nu au nici un drept să ne rețină, iar polițiștii au plecat spre mașină, atenționându-ne să nu mai facem așa”, spune Vica.

Angela Frolov, coordonatoarea Programului Lobby și Advocacy în cadrul Centrului de Informații GENDERDOC-M, susține că deși în țara noastră relațiile consensuale între persoanele de același sex au încetat să mai fie considerate infracțiuni încă din 1995, persoanele LGBT (lesbiene, gay, bisexuali, persoane transgender) din Republica Moldova sunt victime ale homofobiei, intoleranței și discriminării. „Persoanele LGBT sunt supuse intimidării, hărțuirii sexuale, amenințărilor și șantajului atât din partea persoanelor particulare cât și din partea agenților statului. Cel mai des, membrii comunității LGBT au probleme la sectoarele de poliție și în comisariate, pentru că dacă ajung acolo cu o problemă, sunt nevoiți să comunice cauza

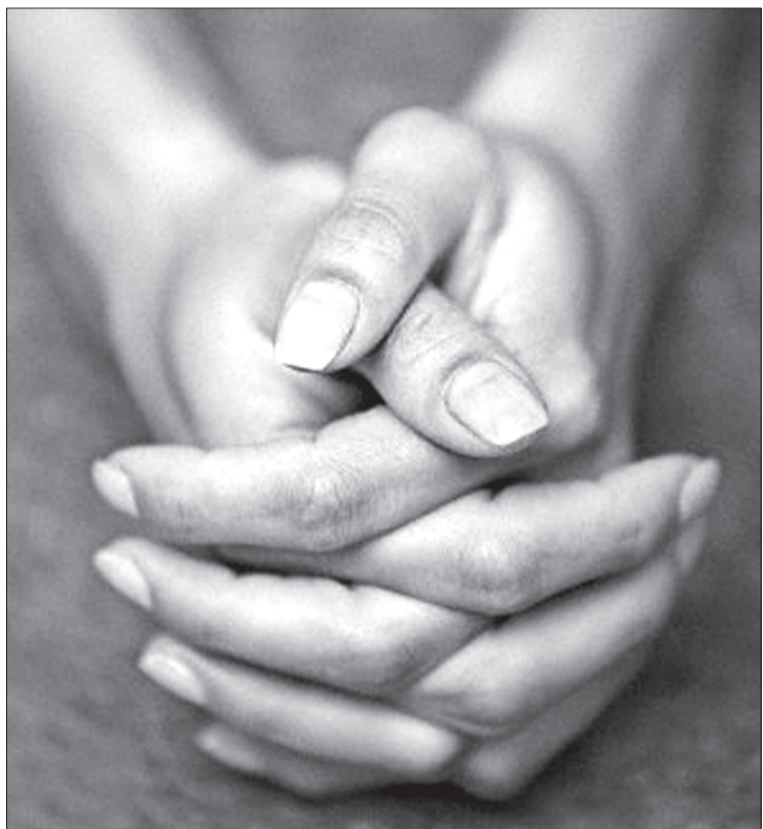

Foto: simbol (corbis.com)

problemei, care poate fi legată de orientarea lor sexuală sau de identitatea gender. Dezvăluirea orientării sexuale este folosită de multe ori de agenții de poliție ca un instrument de șantaj”, relatează Angela Frolov.

Ea a mai menționat că în toate cazurile de încălcare a drepturilor persoanelor de orientare sexuală, organizația GENDERDOC-M a mers în instanța de judecată. „Anul trecut au fost săvârșite trei cazuri de agresiune, viol și tâlhărie doar pentru că persoanele sunt homosexuale. Avem în instanță cinci cauze de incitare la ură și discriminare, un caz de violență domestică, patru cauze de încălcare a libertății exprimării și a întrunirilor, două infracțiuni bazate pe ură, două pe discriminare”, spune Angela Frolov.

Reprezentanta GENDERDOC-M menționează că sunt mai multe cazuri de acest fel, dar atitudinea negativă a societății față de comunitatea LGBT, îi determină pe aceste persoane să se inhibe și să nu reclame abuzurile, deoarece nu au încredere în organele de drept.

Legea anti-discriminare, șanse egale pentru toate grupurile

Angela Frolov speră că atunci când va fi adoptată Legea privind egalitatea șanselor, atitudinea societății față de comunitatea LGBT se va schimba. „Nu așteptăm o schimbare radicală, însă legea ne va ajuta să ne protejăm beneficiarii de discriminare, având un mecanism de preîntâmpinare și de sancționare pentru cei care discriminează”, spune Angela Frolov.

Nadejda Hriptievski, avocat, cercetător în cadrul Centrului de Resurse Juridice din Moldova, nu crede că percepția populației față de oricare minoritate se va schimba brusc după adoptarea legii. Potrivit ei, legea va fi un instrument juridic, care va prevedea crearea unui mecanism de aplicare și anume „Consiliul pentru prevenirea și combaterea discriminării”, cât și posibilitatea de obținere a despăgubirilor materiale și morale prin intermediul instanței de judecată. „Consiliul va examina plângerile pe discriminare și dacă va considera că a avut loc un

caz, va formula recomandări pentru repunerea în drepturi ale victimei și prevenirea fenomenului pe viitor, aplicând sancțiuni persoanelor ce a comis discriminarea”, afirmă Nadejda Hriptievski.

Avocata specifică că în afară de aceste atribuții, Consiliul va avea și funcții educative. „Dacă Consiliul va funcționa eficient, există șanse ca populația să înțeleagă mai bine efectele negative ale discriminării și să-și schimbe percepțiile. Dar, principiul egalității fiind unul esențial pentru întreaga societate, nu ne putem aștepta ca un act normativ și o autoritate, în cazul de față Consiliul, să asigure schimbarea reală”, menționează avocata.

Reprezentanta Centrului de Resurse Juridice din Moldova susține că este important ca autoritățile publice, partidele politice, actorii din sfera privată și non-guvernamentală să înțeleagă principiul egalității și non-discriminării și doar atunci percepția societății se va schimba.

Irina Nița, director executiv al Asociației ACCEPT (organizație neguvernamentală de drepturile omului din România, care apară și promovează drepturile LGBT), declară că și societății din România i-a luat timp să treacă peste prejudecăți, după ce a fost adoptată „Ordonanța Guvernului Nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare”. „Cea mai importantă schimbare determinată de adoptarea legii antidiscriminare în România este că cei care se simt discriminați, au acum mijloacele necesare să ceară sancționarea celor care au comis discriminarea. Astfel, oamenii primesc un semnal clar, ne-echivoc, că statul respectă în mod egal siguranța și demnitatea cetățenilor săi. Totuși, legea singură nu va schimba prea multe la nivelul percepțiilor. Oamenii nu pot face dintr-o dată trecerea de la intoleranța ridicată, la statut de „normalitate”, apoi la respectarea grupurilor discriminate. E nevoie ca informațiile eronate să fie corectate, și ca prejudecățile să fie puse sub semnul întrebării”, conchide Irina Nița.

Lilia ZAHARIA

DEX a schimbat unele definiții pentru a nu discrimina unele categorii de persoane

În noua ediție a Dicționarului Explicativ al Limbii Române, publicat în februarie 2012, de Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosseti”, au fost modificate definițiile mai multor cuvinte cum ar fi: „țigan”, „rom”, „jidani”, „homosexual”, „iubire”.

Cătălina Olteanu, Coordonator de Programe destinate Tinerilor Romi din cadrul Agenției de Dezvoltare Comunitară „Împreună”, a explicat că aceste schimbări erau necesare, deoarece definițiile existente în edițiile anterioare ale DEX-ului conțineau elemente discriminatorii la adresa mai multor categorii de populație.

Astfel, acum substantivul „rom” este definit ca: „termen prin care se autoidentifică membrii unui

grup etnic originar din India și răspândit mai ales în Sudul și Estul Europei, înlocuind denumirea de țigan, considerată peiorativă”. În noua ediție a DEX-ului a mai fost specificat caracterul peiorativ al cuvintelor: *balaoacheș, baragladina, bulibașă, corturar, jude, laie, lingurar, puradel, rudar, ursar*, cuvinte ce ar caracteriza reprezentanți din comunitatea de etnie romă.

În edițiile anterioare ale DEX-ului, definirea termenului „țigan” nu includea elemente peiorative, fapt ce promova stereotipuri rasiste.

O schimbare a suferit și definiția cuvântului „jidani”, care nu mai este „un cuvânt familiar”, dar este o jignire cu „caracter rasist adusă unei persoane”.

Dacă în edițiile anterioare ale DEX-ului cuvân-

tu „homosexual” avea definiția de „perversiune sexuală”, în noua ediție a dicționarului cuvântul „homosexual” este definit ca: „o persoană care manifestă atracție față de indivizi de același sex”.

În varianta 2012 a DEX-ului a fost modificată și definiția cuvântului „iubire”. Anterior acest cuvânt era definit ca „un sentiment de dragoste față de o persoană de sex opus”, acum definiția este „sentiment de dragoste față de o persoană”.

Schimbările au fost efectuate în urma demersurilor propuse de Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”, Asociația Rromilor „Egalitate de Șanse” Tulcea și Asociației ACCEPT, precum și a Hotărârii nr. 230/15.06.2011 a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) din România.

Care prevedere a legislației Republicii Moldova stipulează că persoana cu dublă-cetățenie poate beneficia de pensie pentru limită de vârstă din ambele state a cărui cetățean este?

Nu există o prevedere legală expres în legislația din R. Moldova. Însă, această posibilitate apare dacă R. Moldova nu a semnat un acord cu alte state a căror cetățenie o au moldovenii pentru a evita dubla plată a pensiilor. În prezent, există un astfel de acord între România și Republica Moldova, pe când mulți moldoveni au și cetățenie bulgară, rusă etc. Dacă pensionarul depune o cerere la CNAS prin care cere transferarea dosarului lui la autoritățile altui stat a cărui cetățean este, atunci autoritățile moldovenesti vor sista achitarea pensiei din bugetul de stat. Dacă însă pensionarul nu depune o astfel de cerere și nu există „Acord de evitare a dublelor plăți sociale”, persoana va putea beneficia de pensie de la ambele state a căror cetățeni sunt. Aceasta este o situație de fapt, nu de drept, adică cu căpătarea celei de a doua cetățenie, persoanele au și mai multe oportunități să primească pensii sociale de la ambele state.

Poate o femeie în vârstă de 60 de ani să adopte un copil? Care e vârsta maximă pentru o persoană ce dorește să înființeze un copil?

Conform Articolului 12 al Legii nr. 99 privind regimul juridic al adopției, înfierea este permisă numai persoanelor care au capacitate deplină de exercițiu, au atins vârsta de 25 de ani și sunt cel puțin cu 18 ani mai în vârstă decât copilul adoptat, dar nu cu mai mult de 48 de ani. Respectiv, diferența de vârstă între părinte și copil nu trebuie să fie mai mare de 48 ani. Dacă persoana care dorește să adopte are 60 de ani, atunci poate înfia un copil cu o vârstă nu mai mică de 12 ani.

În ce condiții o persoană cu dizabilități poate beneficia de însoțitor?

Nu sunt niște condiții impuse persoanei cu dizabilități pentru a avea un însoțitor odată ce aceștia sunt membri de familie și/sau alte persoane apropiate.

LINIA VERDE

Dacă v-au fost încălcate drepturile sau ați devenit o victimă a discriminării în bază de orientare sexuală sau identitate gender, Centrului de Informații GENDERDOC-M vă oferă consultație juridică și psihologică gratuită.

Numerele de telefon

28-88-61

și

28-88-63

vor fi disponibile de la orele 10.00 până la 18.00, de luni până vineri.

